

(המשך מעמוד 8)

גופתו של אפרים לוזון, האיש שבצע בביצה הבלתי-מגודרת, בנסותו להציל את בנו.

מנגנון

גנונת דיפלומטיה

צמח היימן לאי צמח בחממת מפא"י. כבנו של רב לוונדני ומנהל סניף ברקלייס בנק בירושלים, היה צמחיסטיל היימן מעורה יותר במושבה הבריטית של העיר, כתב מאמרים ראשיים בעתון פלסטין פוסט, קורמו (ההגון יותר) של הגירוזנט פוסט. בתפקיד זה הכיר את משה שרת, גנן שאהב לגדל צמחים שהתאימו לטעמו. כך הגיע היום בו הציע שרת להיימן להתמנות לצירי ישראל בדרום-אפריקה. היימן הסכים, תפס את מקומו של יחזקאל דויד גויטיין, שכהן עד אז בתפקיד זה.

האדמה הקשיחה של ארץ הבורים לא התאימה לצמח הירושלמי. היימן חילל את השבת בפרהסיה, דבר שעורר מורת-רוח לא רק בקרב היהודים, אלא גם בעיני הכמרים האדוקים השולטים בארץ הפרדת-הגזע. היה צורך להעתיקו לקרקע אחרת. עריכתה הייתה באותם הימים התפנה מקומו של הקונסול הכללי של ישראל בניו-יורק, עד אז אברהם ("אייב") הרמן. התפקיד לא קסם להיימן, כי דרגת קונסול כללי נמוכה מזו של ציר. אולם הובטחו להבטחות שהנעימו לו את ההעברה. ההבטחה: שיתמנה כציר ישראל בחשינגטון, כשיתפנה מקום זה.

היימן לא יכול היה לקחת בחשבון שחתך חולל שואת-שבת, כמו רעידת-האדמה ש' עקרה את ההר שרת מנף משרד-החוץ, ושלתה במקומו הר חדש בשם גולדה מאיר.

גולדה לא ראתה את עצמה מחוייבת לטפח את הצמח השרתי. כשהועבר ראובן שילוח מתפקידו כציר באמריקה, הוצע מקומו ליעקוב הרצוג, היבוי של ביגיי מאז מיבצטיני, גם הוא בנו של רב וקרוב-משפחה של היימן.

שמחה לפרת. באחד הימים נודע במשרד-החוץ כי הקונסול הכללי בניו-יורק עומד להגיע לארץ, כדי לתוג את הבר-מצחה של בנו בירושלים. רק עם בואו הוברר שהיה לו מטרה שנייה: לברר מה מסתתר מאחורי השמועות על מינויו של הרצוג.

אי-אפשר היה להסתיר מפניו את האמת העגומה. ואז עשה היימן דבר בלתי-רגיל בישראל: הוא פשוט התפטר. בלי אומר ודברים לקח את אשתו וילדיו, חזר לערר גתו הראשונה בבנק ברקלייס. מינוי ישראל נאלצה לחפש לעצמה קונסול כללי חדש בעיר השלישית בגודלה בעולם.

מינוי לקחת מועמד באופן דחוף? גולדה

כלבן אוראכין בפעולה
כלב מי שוונק

השקפה סביבה. מכסה ננעץ בשמחה פרת, מעובדי משרדה. אמנם, שמו כבר נשלח למוסקבה, כמי שעומד להיות יועץ הי-שגרירות שם, אף וכה לאישור הסובייטים. השבוע, בלי היסוס רב, נצטחה פרת לארוז את מזודותיו לטוס במטוס הראשון לניו-יורק, כדי לתפוס את מקומו של הצמח שנעלם.

עתונות

מלחמת תנופה

אתה ההחלטות האחרונות של ועידת תנועת-החירות היתה לצאת למלחמת-תנופה לכיבוש הנוער הישראלי. עד כה נכשלו נסיונות התנועה לארגן נוער בקנה-מידה גדול מחוץ לעדות המזרח. כל נסיון מעין זה היה נכשל ברגע שהיו מדביקים ליוזמי את התואר "פאשיסטים". אלה שתואר זה לא הפחיד אותם, מאורגנים בתנועת-הנוער בית"ר, שאינה מן הגדולות ביותר. כיאה לאנשים הצמודים לרוח הצבאית, חשבו ומצאו מארגני מלחמת-התנופה ל-כיבוש הנוער, כי מלחמתם הייתה להתנהל בהתאם לכל עקרונות המלחמה. העקרונות החשוב ביותר היה - סודיות והסתאה. וכך התעשרו מדפי הקיסוסים לפני שלושה חדשים בשבועון ישראלי חדש, שנשא עליו את התואר: תנופה.

בראש הגליון הראשון התנוסס שער אדום, שנשא תמונה הירואית של יגאל אלון, וכלל ברכה לבבית להקמת השבועון מידי פיאר מגוס-פראנס. רשימת חברי המערכת השמנה לא גילתה דבר על השייכות העתון. חברי המערכת היו ברובם צעירים, מדויכי תנועות-נוער שונות. עתון הספרות-תנופה. משך שלושה חדי שים בלבד ראה תנופה את אור העולם. הוא הודפס בשלושת אלפים טפסים, מהם נמכרו פחות מהחצי. אולם למרות שהיה ברור מראש כי העתון נדון לכשלון, הוא המשיך להופיע. היה זה עתון חסר רוח-חיים, ערוך באידיעה מקצועית, ש' רוב תכנו היה מכותב מסיפורים שהופיעו בעתונות היומית.

סוד קיומו של העתון היה פשוט. תנועת-החירות אמנם לא הוציאה את הי-שבועון, אולם היא נתנה אשאי להוצאתו, עד סכום של עשרת אלפים לירות, על חשבון מודעות הבחירות לכנסת הבאה. בשבוע החולף התברר לאחראים כי מועד הבחירות עדיין רחוק ואילו הכסף הולך ואוזל. הם החליטו להפסיק את האשראי. גלגלי תנופה חדלו מלהסתובב. לפתע התערדרו כמה מחברי מערכת הי-שבועון, חניכי הצופים ותנועות-נוער דתיות, טענו כאילו הולכו שולל, לא ידעו כי העתון שייך לחירות.

היחיד שלא נושא מתנופה היה עורכו, צעיר בשם חיים בן-דוד, לשעבר עובד הגירוזנט פוסט. לו לא היתה ההשתייכות המפלגתית חשובה, אם תנועת החירות איבדה את תנופתה, יש עוד מפלגות בעלות חזון תנופתי, חשב כנראה בן-דוד. הוא החל בפעולת-תנופה לגיוס כספים עבור העתון שגחץ, משרת המחפש לו אדון חדש. הלקה לגבי תנועת-החירות, כמו לכל מפלגה אחרת בארץ, היה פשוט: פעולות הסוואה שהן טובות בשדה-הקרב, הן תמי רון-התאבדות בשדה העתונות.

פשעים

היכן קבור הכלב?

כלב-המשרה שהשאר את אחת משיניו בתוך גופו של מפגין דתי בתל-אביב העסיק גם השבוע את מוסדות המשטרה והמשפלה. אולם הליצנים, שטענו כי יש צורך להקים בית-דין חוקר של כלבי-המשטרה, לא ידעו כי ישנם עוד שלושה מועמדים למשפט הכלבים.

היו אלה הכלבים שמילאו תפקיד מוזר בליל התפוע שבוע לפני שמונה חדשים, עת התגנבו פושעים לווילה של רבקה זיו ליד תל-אביב, פוצצו את בית-השומר ו-הרגו את השומר עצמו. כל המעשה המ-סועף הזה נעשה בתחום תנועתם של שני כלבים גברתיים, ובקירבת הימצאו של כלב שלישי. ידע שוטר נפש כלבו. תעלומת שלושת הכלבים עניינה במיוחד את זוג מונד אוראכין, שהוזמן על-ידי רבקה זיו לבדוק את הפרשה. אוראכין (58), מאמן כלבים חתיק מצ'כוסלובקיה, חושב רמת-גן, וגם כיום אחד השמות הידועים בין (המשך בעמוד 16)

שני הצדדים של טראגדיית שלום

"איפה הצדק במדינת ישראל?" צעק גבר צנום ונמוך מספסל-הגאשמים באולם המשפטים, "אנחנו נשב בבית-סוהר, והמשטרה תיקח את הנשים שלנו?" השופט ציחה להוציאו מהאולם, שהיה מוקף משמרות מוכפלים של שוטרים, גרוש מפה לפה קהל סקרנים. כי פסק-הדין שעמד להינתן בשבוע החולף על-ידי שופט-השלום מכס צירנובילסקי, היה באחד המשפטים הסנסציוניים ביותר במדינה - משפטו של הדי"ר אליהו שלום.

השאלה שיוצפה באולם-המשפטים הצר היתה: האם היה רופא-העיניים צריך לנהוג כפי שנהג כדי לתפוס את אשתו בשעת בגידתה? התשובה לכך ניתנה בפסק-דין ארוך ומנומק, שהוקרא על-ידי השופט בקול שקט. לאחר שניתח את כל פרטי המקרה שהתרחש לפני עשרה שבועות, הביע את תמיכתו על שהדי"ר שלום הואשם רק באשמה אחת. קבע הוא: "אני מוכרח לציין שלא מובן לי מדוע בחרה התביעה שלא להאשים את הרופא בהסתג-גבול. כי הרי כולם היו שותפים לאותו מעשה שהדי"ר שלום היה ללא ספק מארגנו ומתכננו."

החלטתו השניה של השופט היתה החלטה עקרונית חשובה. אמר השופט בפסק-הדין: "בעל העובד את דירתו בטענה שאינו רוצה לחיות עם אשתו, עוזב בראש וראשונה את אשתו, ואם ייכנס בכוח לדירה המוחזקת על-ידי אשתו, ייחשב כמסיג גבול. הנוסיות אשר הוכחו בפני במקרה הנידון מוכיחות כי הבעל, די"ר שלום, התכחץ לעובד את הדירה על-מנת לא לחזור אליה כל זמן שאשתו גרה בה, ושהסכים מראש שהדירה היא בחזקת אשתו."

המשיר השופט: "קשה לי לתאר לעצמי ארגון ותכנון וצירוף של מסיבות ושל גורמים המצביעים על הכוונה להרגיז את האדם המחזיק ברכוש בצורה כה בולטת ובלתי-ניתנת לערעור, כמו המסיבות והגורמים אשר הוכחו בפני. האם הדי"ר שלום ועוזריו תיארו לעצמם שכאשר באישון לילה יפרצו לדירה, בה גרה הגברת שלום הנמצאת אותה שעה בחברת גבר זר, ויביאו עמם צלם, שכניסה כזאת, בשעה כזו ובמסיבות אלה, לא תרגיז את הגברת שלום? האם הם חשבו שיתקבלו בסבר-פנים יפות, ואולי אף יוזמנו להישאר בדירה?" אחרי שהתעכב על נימוקי הצדדים, קבע השופט את דעתו בקשר לביצוע המעשה המגונה בגופה של הגברת שלום. אמר הוא: "גברת שלום אמרה שהתעללו בגופה בשעה ששכבה ערומה בחדר המדרגות. שכנה, הגרה בקומה אחת מעל לדירת שלום, אמרה שראתה איך הגאשמים עושים לה כל מיני דברים אשר התביעה לפרטם. אני קובע שהגאשמים, עוזריו של הדי"ר שלום, נגעו בחלקים שונים בגוף הגברת שלום בפרט כשהוכח שהנגיעה היתה באיזור החזה."

ענה השופט לנימוקי הסניגור: "טענתו של עורך-הדין כספי, כאילו כאשר האשה בגודת, ואינה מתנהגת כראוי לאשה, נשואה הגונה, רשאי הבעל לפרוץ לדירתה, לשלול ממנה את החופש ולעשות בה כאותו נפשו, אינה מתקבלת. אין בגידות האשה מצדיקות מעשי-עבירה מצד הבעל." סיכם השופט: "תפיסת אשה ערומה והחזקתה נגד רצונה הם מעשים האסורים בכל חברה ומדינה של זמננו. יש לעקור מן השרש נסיון פסול לשכור אנשים לביצוע עבירות. מעשה הצילום הוא מעשה תועבה." גזר-הדין דן את הדי"ר שלום לחודשיים מאסר, את מגשה יחזקאל, שומר ראשו, לששה חודשי מאסר, את נגיים אלעזמי, בריון שהשתתף בפריצה, ל'ארבע חודשי מאסר. נאשם רביעי, בנו של עזימי, נידון למאסר על תנאי. אולם השופט לא נמנע מלציין גם משהו לגנותה של הגברת שלום. קבע הוא: "אני קובע ללא היסוס שאינני מאמין לגברת שלום שלבשה חלוק ומכנסים בשעה שהותקפה, אלא היתה ערומה לגמרי." בשל חשיבותו הצבורית של המשפט, החושף בעיה של אישות הנוגעת לאלפים, מצא העולם הזה לנכון לתת לשני הצדדים במטבע משפחה שלום להביע את הגבותיהם על פסק-הדין. מפרסם אותן בעמודים אלה ללא שינויים, פרט להשמטת פרטים העשויים לפגוע בטעם הטוב ובמוסר הציבורי.